

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 31 października 2011 r.

**Pani
Helena Sagasz
Burmistrz Jasienia**

LZG-4101-11-02/2011, P/11/133

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miejskim w Jasieniu, w zakresie gospodarki ściekowej gminy na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej w latach 2009-2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 września 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Burmistrz niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą.

1. Negatywna ocena dotyczy w szczególności zaniechania działań mających na celu egzekwowanie od właścicieli nieruchomości niepodłączonych do kanalizacji zbiorczej lub przydomowej oczyszczalni ścieków, obowiązku wyposażenia nieruchomości w zbiornik bezodpływowy oraz opróżniania tych zbiorników. Liczba mieszkańców gminy Jasień mieszkających na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej w kontrolowanym okresie zmniejszyła się wprawdzie o 42 osoby², jednakże nadal na terenie nieskanalizowanym mieszkało 76% ludności gminy.

---

¹ Dz. U. z 2007 Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Na dzień 31.12.2009 r. liczba mieszkańców gminy wynosiła 7.318, a na 30.06.2011 r. – 7.276. Liczba mieszkańców na terenie nieskanalizowanym wynosiła na 31.12.2009 r. - 5.545, a na 30.06.2011 r. – 5.503.

Rada Miejska uchwałą nr XXXVII/250/06 z dnia 21 września 2006 r.³ ustaliła regulamin utrzymania porządku i czystości na terenie gminy Jasień⁴. W okresie objętym badaniem NIK Straż Miejska sprawdziła 192 nieruchomości w zakresie respektowania przepisów ww. regulaminu, stwierdzając, że:

- 19 nieruchomości (9,9%) nie zostało wyposażonych w zbiornik bezodpływowy do gromadzenia nieczystości ciekłych,
- właściciele 61 nieruchomości (31,8%) nie posiadali dowodów potwierdzających zawarcie umowy lub zlecenie opróżniania zbiorników bezodpływowych, a dziewięciu (4,7%) zadeklarowało opróżnianie zbiorników bezodpływowych „we własnym zakresie”.

Pomimo posiadania powyższych uregulowań i danych o właścicielach nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe oraz informacji o ich braku, Burmistrz nie organizował zastępczych wywozów nieczystości ciekłych, ani nie wydawał decyzji nakazujących wyposażenie nieruchomości w zbiorniki bezodpływowe, do czego zobowiązywały przepisy odpowiednio art. 6 ust. 6 oraz art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁵ (dalej: ustawa UCP).

Jako przyczyny powstałych nieprawidłowości wskazywała Pani Burmistrz m.in. trudności związane z egzekucją administracyjną obowiązków nałożonych decyzjami, do których Urząd nie był przygotowany oraz brak górnych stawek opłat ustalonych przez Radę, które byłyby podstawą do wydania decyzji. Dopiero w toku kontroli przedłożono Radzie Miejskiej projekt uchwały ustalającej wysokość górnej stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, którą Rada uchwaliła na poziomie 29 zł/m³ na terenie Jasienia, a poza obszarem miasta w wysokości 37 zł/m³.

W wyniku zaniechania tych działań, ilość niezagospodarowanych nieczystości ciekłych⁶ w stosunku do łącznej ilości ścieków wytworzonych na terenie nieskanalizowanym gminy wynosiła ok. 87%⁷.

---

³ Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2006 r. Nr 92, poz. 1707. Zmiana - uchwała nr XV/92/08 Rady Miejskiej w Jasieniu z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie uchwalenia zmiany regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jasień. Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2008 r. Nr 19, poz. 455.

⁴ Zdefiniowano w nim: wymóg szczelności zbiorników bezodpływowych, ich pojemność i częstotliwość opróżniania oraz obowiązek zawarcia przez właścicieli nieruchomości pisemnej umowy z podmiotem uprawnionym na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.

⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.

⁶ Nieodprowadzona do oczyszczalni ścieków systemu kanalizacji zbiorczej lub pojazdami asenizacyjnymi.

⁷ Za 2009 r. – 86,5%, za 2010 r. – 87,8%, I półrocze 2011 r. – 87,0%.

2. NIK krytycznie ocenia także zaniechanie egzekwowania obowiązków sprawozdawczych od przedsiębiorców prowadzących usługi opróżniania zbiorników i transportu nieczystości ciekłych oraz kontroli zgodności ich działalności z wydanym zezwoleniem, do której burmistrz uprawniony był na podstawie art. 8b ust. 1 ustawy UCP.

Na terenie gminy działało dwóch przedsiębiorców posiadających zezwolenie Burmistrza na opróżnianie zbiorników bezodpływowych oraz transport nieczystości ciekłych. Badanie rzetelności wywiązywania się z obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 9a ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy UCP wykazało, że jeden z nich nie przedkładał rocznych informacji o ilości odebranych i wywiezionych nieczystości, natomiast drugi nie wywiązał się z obowiązku przekazywania miesięcznych informacji o zawartych i rozwiązanych umowach na swoje usługi⁸.

3. Kontrola wykazała, że infrastruktura gminna nie była w pełni przygotowana do odbioru nieczystości ciekłych z terenu gminy. Znajdowała się na nim jedna stacja zlewna przy oczyszczalni ścieków w Jasieniu, której roczna łączna przepustowość wynosiła 146.000 m³, co wystarczało na przyjęcie ok. 85-90% nieczystości ciekłych wytworzonych w gminie⁹. Sytuacja ta ulegnie poprawie, po zakończeniu inwestycji polegającej na budowie oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Jasień oraz sieci zewnętrznych o docelowej przepustowości 653 – 842 m³/d, której termin odbioru zaplanowano na grudzień 2011 r.

4. Zapisy Regulaminu Organizacyjnego¹⁰ oraz pisemny zakres obowiązków, przydzielały odpowiedzialność za zadania wynikające z ustawy UCP osobie zatrudnionej na stanowisku ds. zamówień publicznych i ochrony środowiska. Jednak realizacja tych zadań w latach 2009 – 2011 (I półrocze) nie była przedmiotem kontroli wewnętrznej, w tym również kontroli zarządczej. Procedury kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹¹, zostały wdrożone dopiero w II półroczu 2011 r. i jak wynikało z wyjaśnień Pani Burmistrz, zagadnienia te zostaną ujęte w planie kontroli na przyszły rok.

---

⁸ Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Jasieniu przedkładał Urzędowi miesięczne informacje o zawartych umowach, z kolei PGKiM Sp. z o.o. w Lubsku zgodnie z ustawowymi terminami przekazał roczne informacje o ilości odebranych i wywiezionych nieczystości.

⁹ Część nieczystości ciekłych odbieranych przez PGKiM Sp. z o.o. wywożona była do stacji zlewnej w Lubsku, czyli poza teren gminy.

¹⁰ Zarządzenie nr 78/06 Burmistrza Jasienia z dnia 18 października 2006 r. w sprawie Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Jasieniu, ze zmianami: zarządzenie nr 99/08 z dnia 4 grudnia 2008 r., nr 0152/14a/09 z dnia 31 lipca 2009 r. oraz nr 0152/34/2009 z dnia 28 grudnia 2009 r.

¹¹ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Egzekwowanie od właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe obowiązków w zakresie ich opróżniania, a w przypadku ich braku - zapewnienia wyposażenia nieruchomości w zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie.
2. Egzekwowanie od przedsiębiorców posiadających zezwolenie na odbieranie i transport nieczystości ciekłych wywiązywania się z obowiązków sprawozdawczych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Burmistrz, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Zielonej Górze umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a.